

Förstudie

Dnr 19KFN133-2
2019-08-22

Förstudie - Utredning av Gävle Konserthus och symfoniorkesters driftsform

Innehåll

Bakgrund	3
Ekonomi.....	4
Volym 2018	4
Politik	5
Behov	6
Slutsats.....	6
Förslag	6

Bakgrund

Gävle Symfoniorkesters internationella framgångar de senaste åren har väckt stor uppmärksamhet. Sedan orkesterns chefsdirigent Jaime Martín anlände till Gävle 2012 har orkestern radat upp kritikerrosade CD-inspelningar på det finska skivbolaget ONDINE. Världssolisterna av sällan skådat har mellanlandat för att spela med "undret från norr". Exklusiva turnéinbjudningar kommer allt tätare (Kina /Sydkorea 2016, Amsterdam 2018 & England 2020). Samtidigt som Gävle Symfoniorkester alltmer intar positionen som ett av de mest klart strålande varumärkena från regionen framstår de organisatoriska och ekonomiska förutsättningarna allt mer ansträngda.

Scenkonst bedrivs inom ett mycket branschspecifikt område med egna avtal, villkor och förutsättningar. Det innebär en verksamhet som ofta är komplicerad att inkorporera i en kommunal förvaltningsorganisation. Av rikets 7 professionella symfoniorkestrar är det i dag endast Gävle Symfoniorkester som ligger under kommunal förvaltningsorganisation. Nuvarande driftsform kräver att avsevärda resurser avsätts för att passa in i kommunala förvaltningsmallar och stödsystem. Samtidigt föreligger ett stort resursbehov för att utveckla verksamheten att skapa förutsättningar för ökad självfinansieringsgrad.

Med aviserade effektiviseringskrav för de närmaste åren står verksamheten inför avgörande vägval; kraftigt reducerad verksamhet, skapande av förutsättningar för ökad självfinansiering, undantag från allmänna effektiviseringskrav eller kombinationer av de olika parametrarna.

En reduktion av Gävle Konserthus och Symfoniorkesters verksamhet kan komma att påverka kommunens attraktivitet och mål om ökad tillväxt. Verksamheten är därför i behov av att Gävle Konserthus och Symfoniorkester utreds för att fastställa om nuvarande driftsform är den optimala modellen ur ett resurs-, effektivitets- och kvalitetsperspektiv.

Ekonomi

Total budget 2018:	75 998 000
Fasta kostnader:	70 248 000
*Produktionsutrymme:	5 750 000 (GSO 4 400 000 + GK 1 350 000).

**med produktionsutrymme menas den volym som återstår att bedriva verksamhet för sedan löner och hyror är betalda.*

Effekt av de senaste årens besparingar t o m 2019:

2017	798 000
2018	962 000
*2019 (2%)	1 120 000
totalt:	2 880 000

*en effektivisering 2019 om 2% innebär i praktiken 19 % av produktionsutrymmet.

Direktiv om kommande effektiviseringar:

2 % 2020, 3 % 2021 – 2022

Prognos:

2020	2,0%
2021	3,0%
2022	3,0%

Sammantaget kommer detta att innebära en extrem reduktion av produktionsutrymmet inom ramen för en 6-årsperiod (2017-2022).

Volym 2018

Totalt antal musikevent inom perioden:	214
Totalt antal musikbesök inom perioden:	79 260

Tillkommer:

Verksamhet Kongress & Event	17 487
-----------------------------	--------

samt

Restaurang	15 000
------------	--------

Totalt ca: 110 000 besök

Ur ett nationellt perspektiv har konstaterats att avdelningen har en mycket effektiviserad organisation i förhållande till dess produktionsvolym. Detta innebär att knappast några möjliga effektiviseringar på personalsidan kvarstår. *(En utredning om Gävle Symfoniorkester och Konserthus 2015)*

Politik

I kommunplanen för 2019 återfinns följande direktiv.

1. Kultur- och fritidsnämnden uppdras att söka möjliga samfinansieringsprojekt kopplade till Symfoniorkestern tillsammans med regionala eller nationella aktörer samt att om möjligt öka antalet inkomstbringande turnéer och verksamhetsinnehåll.

Kommentar:

Det regionala anslaget via samverkansmodellen uppgår 2019 till 17 052 000kr. Utöver detta söks när tillfälle så ges ytterligare utvecklingsbidrag (2019: 372 560 kr). Utöver detta betalar lokala arrangörer subventionerade belopp vid orkestrernas åtagande i regionen. Nationella åtaganden utöver detta genererar generellt plusresultat. Skrivningen om inkomstbringande internationella turnéer saknar förankring i verkligheten. Målbilden för turné är kostnadstäckning och i bästa fall ett mindre plusresultat.

VÄGVAL

Med aviserade effektiviseringskrav för de närmaste åren står verksamheten inför avgörande vägval; kraftigt reducerad verksamhet, skapande av förutsättningar för ökad självfinansiering, undantag från allmänna effektiviseringskrav eller kombinationer av de olika parametrarna.

Potentialen för ökad självfinansiering är:

- 1) Nationella kommersiella uppdrag för orkester
- 2) Inhyrningar från externa produktionsbolag
- 3) Intäkter från kongresser möten och event.

I dagsläget begränsas ovanstående möjligheter av lokalbrist. Lösningen idag består endast av kraftigt reducerad egenproducerad konsertverksamhet till förmån för inkomstbringande externa produktioner, möten kongresser och event. Något som i är oförenligt med såväl kommunala som regionala politiska direktiv.

Faktorer som i nuvarande driftsform begränsar möjligheten för ökad självfinansiering är avsaknad av flerårigt budgetarbete och möjlighet till ackumulerat kapital.

Behov

För bibehållande och expansion av nuvarande verksamhetsvolym samt ökad självfinansieringsgrad behöver lösningar åstadkommas inom bland annat följande områden:

- *Driftsform som tillåter flerårsbudget*
- *Driftsform som möjliggör eget ackumulerat kapital*
- *Möjliggörande för branschspecifikt verksamhetsstöd*
- *En organisation där maximal del av arbetstid styrs mot kund och produkt.*
- *Anpassat ekonomisystem ex. vad det gäller hantering av utländsk valuta*
- *Lönesystem anpassat till scenkonstens avtalsområden*
- *Möjlighet till övergripande upphandlingar som relaterar till scenkonstområdets specifika behov och förutsättningar.*
- *Komplikationer mellan scenkonstens och kommunens pensionsavtal.*

*Utöver detta skulle en tillbyggnad av Gävle Konserthus av en s k Black Box markant påverka självfinansieringsgraden i positiv riktning. Något som skulle ge ekonomiska effekter även för Gävle som stad och kommun. Enligt beredningens beräkningar ca 30 Mkr/år i steg 1.**

**beredning BlackBox 2018*

Slutsats

Om den nuvarande utvecklingskurvan med effektiviseringar fortsätter i samma riktning kommer Gävle Kommun att tvingas till drastiska beslut och prioriteringar inom nuvarande mandatperiod. En reduktion av Gävle Konserthus och Symfoniorkesters verksamhet kan komma att påverka kommunens attraktivitet och mål om ökad tillväxt.

Förslag

Att uppdraga åt avdelningen Gävle Konserthus och Symfoniorkester att avsätta medel inom befintliga ramar för en extern utredning av nuvarande driftsform.

Att utredningen skall presentera en möjlig driftsform som ger maximal utdelning i förhållande till verksamhetens resurser och uppdrag.

Att utredningen bör präglas av ett omfattande omvärldsperspektiv.